

Joan Obrador

Qui subscriu, com a bon pare de família que és, tampoc no ha pogut defugir de la immensa cridòria de *Harry Potter i la pedra filosofal*. De quin color era la mà oculta que dirigeix el mercat capitalista? O, més bé, era invisible?. Segui negra o translúcida, el cert és que qualcú d'aquells éssers invisibles que comanden el mercat cultural occidental va decidir, un bon dia, transformar en un fenomen cinematogràfic el personatge que ideà la novel·lista J. K. Rowling. Aquest, com és obvi, no és el lloc adequat per analitzar una novel·la juvenil; però el producte cinematogràfic sí que ens incumbeix. I he de confessar que, en un primer moment, vaig quedar mut... no sabia què dir als meus fills. Fins i tot, el concebut "Que ben fet que està!", em semblava un comentari buit, per redundant i trist. Tal vegada, la mort del cinema es troba de cada cop més a prop. Estic parlant d'aquell futur pròxim en què l'espectador acudirà a les pantalles grosses no per la història que li puguin contar o per la reflexió que pugui fer més tard, sinó per assistir a un immens espectacle audiovisual que no es pot degustar a casa per una simple qüestió d'espai.

Però no, no podia ser que una pel·lícula que arriba al nivell de recaptació de les grans superproduccions juvenils nord-americanes estigui buida de con-

tingut, tal vegada el que succeeix és que hi ha un excés d'efectes especials que impedeixen la reflexió... I succeí que, en el clímax de l'espectacle, quan Harry s'enfronta, cara a cara, amb *l'innombrable*, apareix la gran mentida que el nostre heroi vol destruir: "no existeixen ni el bé ni el mal, només existeix el poder, si et poses del meu costat -parla el rostre del poder fosc- aconseguiràs el que més desitges". Harry, no sabem per quina raó, representa el bé i, com ho sap tothom des del mateix moment de l'inici del film, derrota l'enemic. Un enemic sospitosament semblant a la *força de la foscor* que actua a *Star Wars*. De fet, el paral·lelisme entre l'Episodi I de *la Guerra de les Galàxies* i el primer lliurament d'Harry Potter és sorprenent. Tots dos films s'estructuren a partir del més trivial maniqueisme: n'hi ha uns que són molt bons i, d'altres, molt dolents, però en cap moment sabem el perquè de la seva bondat o maldat. En aquest punt, si més no, la producció de Lukacs intenta ser més explicativa relacionant la bondat dels bons amb una defensa de la democràcia i del poder legítim. A tots dos films, qui s'haurà d'encarregar de destruir el poder de la foscor és un nin elegit pel destí i marcat des del començament. Per altra banda, a totes dues pel·lícules podreu trobar seqüències pràcticament idèntiques a la cursa de *vaines* d'*Star Wars* i a l'estrany partit de futbol per aprenents de

mags que haurà de guanyar H. Potter. Per acabar d'arrodonir les semblances, val la pena recordar que els dos films acaben d'idèntica manera: amb la força de l'obscuritat vençuda, però no derrotada... el que significa que, més tard o més prest, tornarà a atacar. He sentit dir que J. K. Rowling, va vigilar molt de prop la interpretació que ha fet la Warner Bros de la seva creació literària, per tal que el cinema no fes malbé l'esperit de la seva obra-. Tal vegada, la pel·lícula recull els moments més significatius de la novel·la; però el que poso en dubte és que una escriptora de tan de renom es limités a fer una translació del futur imaginat per Lukacs a la seva escola de màgia anomenada *Hagwarts*.

Pel que a mi es refereix, m'hauria agradat poder explicar al meu fill que el maniqueisme està molt bé per al cinema, però que, a la realitat, no existeix ni la maldat absoluta ni el seu oposat. I que, si he de triar, m'agrada més creure que en un futur llunyà, molt llunyà, es podrà delimitar una nítida frontera entre el bé i el mal, que no pensar que, en aquest món, existeix una suprarrealitat -per molt màgica que sigui- on existeix aquesta frontera. L'escola Hagwarts no és només màgica, sinó que representa la pèrdua completa del sentit. Però, com és evident, no vaig ser capaç d'explicar-li res de tot això al meu fill. ■